

Leoniati'a Redactorului

Cancelari'a Redactiunii

e in
Strat'a dragatorului [Lă-
vészuteza], Nr 5.

Scrisorile nefrancate nu se voru
primi decatu numai de la corespun-
dinti regulari ai „Federatiunii.”
Articlii tramisi si nepublicati se
voru arde.

FEDERATIUNEA

Diurnalu politicu, literariu, comercialu si economicu.

Va esi Mercuri-a, Vineri-a si Dominee'a.

Pretulu de Prenumeratiune:
Pre trei lune . . . 3 fl. v. a.
Pre siese lune . . . 6 „ „ „
Pre suntu intregu . . . 12 „ „ „

Pentru Roman'a:
prea-intregu 30 Fr. = 30 Lei n.
„ 6 lune 16 „ = 16 „ „
„ 3 - 8 „ = 8 „ „

Pentru insertiuni:
10 cr. de linia, si 30 cr. tace'a tim-
brale pentru fiesce-care publica-
tiune separata. In loculu deschis
20 cr. de linia.
Unu exemplariu costa 10 cr.

Invitare de prenumeratiune

„FEDERATIUNEA“

pre Semestrulu II. iuliu—dec. 1871.

DD. abonati, alu caroru abonamentu espira cu
finea lunei cur. iuniu, se binevoiesca a-si reinnoi
abonamentele celu multu pana in 8. iuliu, st. n.
pentru ca estu-modu respectivii DD. abonati se
pota fi feriti de irregularitati in primirea diariu-
lui, era Administratiunea si Expeditura de com-
plicatiuni, cari provinu d'in intardfatele insinuari
la abonamentu.

Aceti DD. abonati, cari sunt in restantia cu
pretulu de prenumeratiune, sunt rogati se bine-
voiesca a-si refu socotelele catu mai curendu, pen-
tru ca sum'a restantieloru e mare si administra-
tiunea ingreunata.

Totu-una-data rogamu pre DD. abonatii nostri
se alature in epistolele de prenumeratiune, seu se
lipesc de cuponele asemnatoru postale, cate una
adresa tiparita.

Pretulu de prenumeratiune e:

Pentru Austria:
Pre 6 lune (Iuliu—Dec.) 6 fl. v. a.
„ 3 „ (Iul.—Sept.) 3 fl. „

Pentru Roman'a:
Pre 6 lune (Iul.—Dec.) 16 Lei moni. (franci)
„ 3 „ (Iul.—Sept.) 8 „ „

Pentru investitori romani se da, ca mai
nainte, cu pretulu redusu:

Pre 6 lune (Iul.—Dec.) 4 fl. v. a.
„ 3 „ (Iul.—Sept.) 2 fl. „

Administratiunea.

Inca una data ospetiulu de infratre de la Brasieu.

(Condit'a diarieloru romane facia de acestu accidentu
pactu. — Simplitate, Complicitate, Duplicitate. — Remi-
niscintie si unele consecintie a le demonstratiunii politice de
la Brasieu. — Eclatante dovedi de cultura si educatiune
publima a unoru profesori gimnaziali doctori in surugia si
teharismu. — Poeti de balta d'in chorulu „infratitoru etc.)

Cetitorii nostri si aducu a minte ca la
finea articolului relativu la „ospetiulu“ de infra-
tre, disesemu, ca vomu face observariile nostre a
supra conduitei diarieloru rom. facia cu acciden-
tulu d'in cestiune; dar pucinu dupa aceea am lip-
siti catu-va tempu, de la Redactiune si reintor-
bandu am aflatu, ca torrintele entusiasmului de
infratre, devenitu lava de fiere, incepu a cure si
a se depune in Monitoriele oficiale si oficiose a
le cliciei inscenatorilor vedibili si nevedibili a in-
fratitorilor si infratitorilor, — prin urmare am
prediutu, ca va fi cu multu mai bine de vomu
accepta pana se se asiedie tempestatea entusiasmu-
lui si se incete eruptiunea lavei, ca-ci in cursulu
acestui procesu naturalu trebuesce se se ivesca
neaperatu fenomene de mare pretiu pentru a se
poté splica causele si a se formulá teori'a infra-
trii-fara-de-causa. Nu ne insieláramu, prevederea
nostra e justificata. Mai nainte de a analisá acele
fenomene, vomu permite una scurta recenziune
despre conduit'a diurnaleloru rom. si modulu loru
de a procede in asta afacere.

Incepemu de la diarieloru d'in Roman'a libe-
ra. Acestea tote afara de „Trompet'a Car-
patiloru“, carea se pare a fi fostu mai d'in
ainte informata, au fostu suprinse prin accidentulu
supravenitu ca d'in seninu, si observara una re-
serva forte naturala. Mai apoi incepura a face
observari relativu la conditiunile infratirii even-
tuale; insa si on. Red. a „Trompetei Carp.“
alu carei fundatoriu de la 1848 cultivedia
ideea infratirii cu magiarii, nu cutedia
a primi neconditiunatu infratre, ci pretinse a se
consolidá pre basea egalitatii (a paritatii); ceea ce

ne-ar multumi daca nu am sci cãta valoare au
frasele generale, — chiar si atunci candu ele
enuncia unu principiu, — in gura celoru ce se
potu entusiasma inca mai înainte de a fi vediutu
realisatu macaru unu singuru corolariu alu prin-
cipiului. — „Roman'a“ pentru a nu paré
partislu, au reprodu su in colonele sale si „Contra-
Declaratiunea“ de la Blasiu precum si unu articlu
carele cuprindea reprobara demonstratiunii intem-
pestive. Preste totu au observatu, ca si cele lalte
diurnale d'in Roman'a libera, reserv'a cuvenita
facia de cestiunile fratiloru de d'incote, si in specie
facia de unu accidentu a le carui a motive nu le
potea cunosce; si apoi, — pusera capetu cestiunii
de infratre. Singuru „Trompet'a Carp-
tiloru“ mai continua mereu polemtele si dia-
tribele neterminabile, sulevate cu vehementia si,
precum se vede, cu multa placere, d'in partea in-
scenatoriloru ominosului festinu. Ne miramu ca
On. Red. a „Trompetei C.“ dadata a suflá pururea
in bucinulu ortodoxiei, de si cam ruginite si nu
prea genuine, s'a potutu conteni asta data, d'a nu ju-
decá si festinulu d'in acestu punctu de vedere si
ca n'a poreclitu de gidani pre adversarii acestui
felu de infratre. De a buna sama finulu nasu or-
todoxu va fi miroditu ca asta data, d'in intempra-
re, gidanii aru poté se fia chiaru in castrele amice
si s'aru fi potignitu mai tare decatu fratii infratiti.
Am vorbitu a nume despre aceste doue diuarie,
pentru ca la noi ele sunt mai cetite si sunt con-
siderate ca doi poli contrari, cari se respingu si
tindu imprumutatu a-si paralisá actiunea. Am fi
doritu ca Onob. Red. a „Trompetei C.“ se fia
urmatu facia de accidentulu d'in cestiune reserv'a
observata de cele lalte diuarie rom. d'in Roman'a
libera, era pentru viitoru dorina ca se lasa a se
informá de ambele parti, mai nainte de a judeca,
ca-ci, — nu vremu se suspiciunamu, dar dieu, nu
siede bine a primi d'in capulu locului positiune
dechiarata, fara deplina cunoscintia de cauza, chia-
ru si numai pentru cuventulu, ca limbele cele
rele ar' poté gasi pretestulu d'a dice ca on. Red.
a „T. C.“ ar' fi avutu d'in capulu locului deplina
cunoscintia de cauza.

Se trecemu la diarieloru rom. d'in tier'a in-
fratirii trinitarie si d'in imperiulu infratirii duali-
stice. De la care se incepemu? De la venerabila
„Gazeta Transilvaniei“, venerabila
prin betranetie si pentru simplicitatea moravuri-
loru; resolutiunea, curagiulu ei aproape barbatescu,
straluce in tota splendoru sa, mai vertosu atunci,
candu si-apera castitatea in contr'a eroticeloru re-
velatiuni a unoru „teneri“ impertinenti. Si are
cuventu! ca-ci esperient'a, acestu mare dascalu a
vietei invetia, ca iubirea teneriloru catra cucone
betrane, nu este si nu pote fi sincera, daca ei
totu-si se incumeta a cocherá, a li face curte, a
insiste chiaru cu oferte seriose, atunci cuconele
trebuie se aiba comora si ele facu bine a resiste
tentatiunii si dau dovedi de matura inteleptiune
daca apretiescu mai multu curtenirea convenabila
a betraniloru, cari, firesce, au mila cu betranetiele.
Una impregiurare cam neplacuta este candu be-
tranetiele ajungu la stadiulu in care prejudeca in-
cãtu-va judecatii, dar acãsta scãdere paruta se
trece pre socotela slabitiunii inherente betrane-
tieloru.

Acãsta scãdere paruta va fi fostu nesmintitu
causa necalificabilei procederi a venerabilei „G.
Tr.“ in cestiunea ospetiului. Ea adeca in Nr. 29.
a. c. publica de la Correspdt. seu articulu „Fes-
tivitãti demonstrative“, si de locu
in Nr. 31 publica in pasquilulu) „Respon-su,

*) Nume luat de la unu ciobotariu (caltunariu) d'in
Rom'a, anume Pasquino, si se dice „pasquilu“ ori ce in-
sulta si calumnia publicata fara nume. Apoi acelu libelu nu
este subscrisu de nimene, ca-ci cifra de 147 nu insemna
nemica. Asta-di se scie numai atãta, ca DD. Ionu Branu-
Lemeni-et-Cozla si Iosifu Puscariu provocara in scrisu
pre D. Red. alu „Gaz. Tr.“ ca se-lu publice, era alti 4—5
dd. in fruntea loru Cumnatulu Dlui Christea Red. „Telegr.
Rom.“ d'in Sabiu, au mersu la locuint'a Dlui Red. I. M.
ca se-lu provoce si se a merintie“, dara acesti dd.
pasquilulu totu nu l'a subscrisu. Mare curagi sub protecti-
nea lui Réthy et Comp. l Red.

resp. Declaratiune“ la art. de mai susu.
Asemene procedere nu se practica neci la una Re-
dactiune zelosa de stima si reputatiunea sa. Vene-
rab. „G. Tr.“ apare in Brasieu unde s'a facutu
memorabil'a infratre, prin urmare onorabil'a Red.
a venerabilei „G. Tr.“ trebuiá se cunosca bine
starea lucrului. Preocupata de sant'a sfiea si
felu de felu de consideratiuni, — intre cari nu
pucinu va fi contribuitu si frica d'a perde nu-
merosii prenumeranti d'in capital'a infratirii, —
au nu trebuiá se publice articulu Corespundin-
telui, au daca l'au publicatu in deplina cunosc-
cintia de cauza, nu potea publica pasquilulu,
ca-ci altu nume nu meritedia acestu chiagu de
imbalatiuni, productu demnu de autorii sei. Atare
procedere se urmedia numai cu intentiune de a
batjocuri ambele parti, ceea ce, credemu, n'a fostu
in cugetulu onorabilei Red. a venerabilei „G.
Tr.“ carea cu sant'a sfiea a unei cucone innocente
s'a feritu de a tradá cum-va sentiementele jubirei
sale secrete. Ba, ni-aducemu aminte ca au sca-
paratu una schinteá ca ci cu privire la infratre
brasiovenesca, in paradisiaca sa naivitate eschiamu
cu justa amaritiune „Ne-am infratitu aici cu ma-
giaro-armeni. . . Of! Dar' in comitatele ungures-
ci cu cine ne vomu infrat'!?“ Acl-e acl! Una
pãtra acest'a, aruncata in mediuloculu infratitoru,
cãtu doctoru se fia, si totu nu o pote redicã.

(Va urmã.)

Jubileulu SSale Pontificelui in Roma.

Dia' de 16. iuniu, a. c. au sositu si au trecut fara
demonstratiuni si turburari. Poporatiunea Urbei eterne s'a
portatu cu recela si cu pucina interessare facia de serbatoru.
De altmintrea SS. Pontificeloru cu intielepta prevedere lasa a se
publica de pre amyone ca nu doresce demonstratiunile prin cari
s'aru poté escã turburari. Cu tote acestea, Infallibilitatea sa
avã in acãsta memorabila di de a inghitit nescari neplaceri
si superari. Asiã d. e. nu potã placé lui Piu IX. ca
AEppulu Ledochowski nu s'au ingritu ca deputatiunea
polonesa, carea o tramisese pentru serbarea jubileului la
Rom'a, n'a fostu compusa d'in reprezentanti mai de frunte
ai nericicitei natiuni pol. — A fara de acest'a pre stratele
urbei septicoline s'au vediutu preamblandu-se ca soli ai
lumei catolice, nescie figure atãtu de grotesci, catu vediendu-i,
erã cu nepotentia a conteni risulu. Piu IX. ca omu cu
fina cultura trebuia se fia atinsu cam neplacutu vediendu
ca are a veni in atingere mai de aproape cu astfelu de
omeni. — Locuitorii Romei inca, ca nescie buni calculatori
ce sunt, dupa ce si-facura mari sperantie de unu sece-
risiu manosu de la credinciosii cari voru acurge la
Rom'a, s'a desamagitu amaru. Numerulu ospetiloru
n'au fostu asiã de mare precum asceptau in dulci spe-
rantie ospetarii, ciceronii si alte spirete speculative.
Intre Suveranii cari fericitara pre caruntulu jubilaru au
fostu si regele Italiei. Solulu seu, generalulu Bertole Viale
merse la cardinalulu Antonelli si-i spuse ca vine a fericitã
in numele regelui seu pre Pontificeloru la jubileulu pontifi-
catului seu de 25 anni. Vechiulu diplomatu lu primi cu
multa curtenire si distinctiune, incredintiandu-lu, ca va re-
portã Pontificelui si va intrebã daca voiesce a-lu primi in
audientia separatu. (Dupa scirile sositu mai tardu Ponte-
ficele s'au scusat ca ar' fi tare obositu de primirea nenu-
meratelor deputatiuni si ca prin urmare nu lu pote primi.
Solulu regelui au si plecatu apoi indatu.)

Precisu la 12 ore (la media-di) se desvelu monumen-
tulu pusu intru memori'a serbatoru ne mai intemplate. In-
scriptiunea pre monumentu e:

Pio Nono Pontifici Maximo.

Qui Petri annos

Unus aequavit.

Sacram ornavit sedem.

XVI. Cal. Quint. A. MDCCCLXI.

Piu primi deminet'a tota curtea pontificale in audi-
entia serbatoru. Darulu acestoru-a fu una cutia pre-
tiosa, ce continea mosce de ale Stului Petru. Mai sunt a
se numi urmat. deputatiuni: Una ceta de 800 nemti d'in
Germania; doue deput. d'in Angli'a; deput. colegiului de
propaganda fide si alt'a a republicei Ecuador. Represen-
tãnti catoliciloru d'in Francia condusi de Red. diariului
„Monde“ contele Maumigny si colab. diariului „Univers“

Arturu Loth, Cardinalulu Riario Sforti'a conduse una deputat. d'in Neapole. In fine multime de straini, cari au doritu a face in persona omagie le lor jubilarului. Se intielege de sine toti venira d'a casa, adeca neci unulu cu man'a gola, incatu denarii lui Petru adunati in asta di s'a urcatu bine preste sumuliti'a de 20 milione de lei n. (franci). Darulu tramisu de AEppulu de Breslavi'a se pote numerá între cele mai grase, cá-ci acestu-a, d'in partea sa, si a „sermaneloru“ Ursuline (Calugaritie) darul 100.000 franci! Se dice, cá S. Parinte au fostu miscatu de atatea semné de iubire, dar' cá au trebuitu se le platesca scumpu fiindu silitu se asculte pana in capetu tote adresele celea nenumerate si neterminabile. Intre adrese, celea mai placute Ponteficelui au fostu, adresa reuniunii romane pentru interesele catolice, in a carei-a frunte stá principele Mariu Ghigi si a reuniunii curioseloru femeie catolice, in a carei-a frunte stá marchis'a Clara Antici.

In tote besericele s'au cetita cu solenitate S. liturgia si s'a intonat „Te Deum“ (Marire intru cei de susu, etc.) Alta di (17. l. c.) mare serbatoru si cuminecarea generala a curiosiloru in capell'a Sixtina.

Serbatoarea, — precum se anuciase mai d'inainte, — tiene d'in 16. pana 21. iuniu, a. c. éra dupa alte sciri una septemana intrega. In dilele celea d'antáiu poporatiunea Romei privá cu neincredere si aversiune la deputatiunile si cetele credinciosiloru veniti la Rom'a, pentru cuvintulu cá ultramuntani clericali vestise de mai nainte, cá tote aceste deputatiuni ar' fi venitu cu scopu d'a face demonstratiuni si proteste in contr'a guvernului Italiei, dar', afara de vre o doue casuri isolate, nu s'a facutu, pentru cá strainii s'au contenitu, éra guvernulu ital. luase mesurile necesare spre a se padi de una parte ordinea si de alt'a dreptulu de ospetaliute. — In 18. l. c. mai tote casele Urbei eterne fusera decorate cu flamure in colorile natiunale, pote cu intentiunea d'a areta strainiloru sentiemintele Romaniloru. Cu asta ocaziune si ospetariulu de la „hótel d' Angleterre“ lasa a flutura flamur'a tricolore de pre balconulu hotelului. Acestu balconu se tienea inse de una chilia inchiriata de doue domne si doi domni d'in deput. anglica. Acesti ospeti sosindu a casa si observandu flamur'a, unulu d'intr'insii, Lordulu Gansbury, o trase josu si o calcá in peciore. Poporul vedendu acest'a incepú a se aduna si prin siuerature, amenintari, etc. dede spreziune desplacerii sale, pretindendu reinnaltiarea steagului. Questur'a, incunoscutiata, tramise doue organe de securitate, totu de una data sosi si unu pelotonu de guardia natiunala, carea impeda pre poporu de a-si lua resunare in contra englesului. Acésta misiune nu éra usiora, pentru cá celalatu englesu, Sir Noel si fia-sa, parura pre balconu si strigara „Eviva Pio nono! — Abasso, fuori Victorio Emmanuele!“ („Viedie Piu IX. — Josu, afara Victoriu Emmanuilu“) Ospetariulu cu omenii sei silira pre englesi a se dá josu de pre Balconu si a esf' d'in ospetaria. Politi'a i-au trasu la respundere pentru cá au cutediatu in modu necuviinciosu demonstrativu a vatamá sentiemintele natiunale a le cetatieniloru. Acestu singuru casu au fostu ce au turburatu liniscea serbatoriei.

In 17. au ponteficatu in vaticanu D. Aulici Mattei cá patriarchu alu besericei vaticane. Dupa liturgia s'a cantatu „Te Deum“, dupa care ospetii straini se respira in tote partile, pentru a vedé memorabilele urbei eterne. Pretotunde Romanii i-au intempnatu cu cea mai mare amicalitate. — In 18. demineti'a se ceti alta liturgia solena de card. Cardoni in beser. st. Maria-Magiore, se cantá Te Deum, apoi urma a dou'a ceremonie, desvelirea urmatoarei inscriptiuni:

Ad Memoriam
Providentiae Coelestis
Qua Pius IX. P. M.
Infaustis Temporibus
Summum Sacerdotium
B. Petri Annis Aequavit.
Ordo Canonicorum
Et Beneficarii Basil. Liber.
Pontifici
Optime De Eo Merito
Laetitia Causa
Dedicarunt.

Unu despartimentu a deputatiuniloru catol. (ca la 200 capete) au facutu excursiune (in 18 demineti'a) la icon'a St. Mariei „Madonna di Grottaferrata“ la Frascati. Pana acolo fusera, la cererea loru propria, escortati de lancieri si carabinieri. La 9 ore sosira la pescer'a ferata si darnira Madonei una corona de argintu aclamandu „Viva Maria!“

Articlu de lege XLII d'in an. 1870

despre regularea municipieloru (jurisdictioniloru.)

(Urmare.) *

Capu IV. Despre comitele supremu si despre organele municipali.

§ 52. In fruntea comitateloru si a cetatiloru investite cu dreptu municipale stá comitele supremu alu comitatului,

A se vedé nrii 61, 62 si 63 ai „Federat.“

respective alu cetatii, in fruntea scauneloru secuiesci judele regescu supremu (rökirálybiró), in fruntea districteloru capitlanulu supremu, in fruntea districtului scopusianu grafulu districtului, pre cari i denumesc si i destitue regele la propunerea ministrului de interne fara privire la comitii supremi ereditari.

Unu comite supremu de comitatu nu pote imbraca oficiulu de comite supremu alu cetatiloru aflatie in teritoriulu comitatului si investite cu dreptu municipale. — Inse unulu si acelu-a-si comite supremu pote se fia si comite supremu alu mai multoru cetati.

§ 53. Comitele supremu (judele regescu supremu, etc.) e reprezentantele poterei esecutive; cá atare controléza guvernarea de sine municipale, si veghieza a supr'a intereseloru administratiunei publice de státu, midiulocita prin municipiu, spre acestu scopu:

a) inainte de adunările generali ordinare comitatense, scaunali si districtuali, tiene scaunu scontrale (számonkérőszek) compusu d'in vice-comite, notariulu generale, procuroru si d'in vice-presiedintii comitetului permanente:

b) ié la revisiune la persóna in totu anulu celu pucinu odata ducerea de oficiu a amplotiloru municipali, si visitéza, de câte ori afla de bine, ordinatiunile guverniali si alte esibite sosite la vice-comite séu la primariulu cetatii;

c) pote ordina cercetare in contr'a amplotiatului negrigentu si culpabilu si a-lu suspenda dela oficiu pentru durat'a cercetarei; inse pre vice-comite si pre primariulu cetatii numai cu aprobarea ministrului de interne i pote suspenda;

d) substitue cu altii provisoriu pre amplotiati suspinsi cu exceptiunea vice-comitelui, respective a primariulu cetatii;

e) face raportu motivatu guvernului, daca vice-comitele séu primariulu cetatii nu afla de esecutabile vre-o ordinatiune de a guvernului, §-lu 58 punctulu d); la care raportu e de a se alaturá si dechiaratiunea vice-comitelui, respective a primariulu cetatii;

f) essercéza dreptulu candidattonale in adunările restauratiunali (tisztújto székeken), conformu §-lui 68 si in casurile §-lui 43 punctulu g);

g) denumesc pre amplotiati desemnati la §-lu 65 si amesuratu lipsei pre amplotiati onorari; elu denumesc mai departe in comitate, scaune, districte dupa ascultarea vice-comitelui pre comisariulu de securitate, pre castelanu, si in generale intregu personalulu ajutororiu si de manipuliune;

h) essercéza tote drepturile si detorintie, cari prin legea de facia sunt inviate la comitele supremu.

§ 54. Daca municipiulu calca séu nu implinesce cu puntualitate detorintia sa legale prescisa la § 16, séu vice-comite, respective primariulu cetatii ceca d'in §-lu 58 punctulu e); in acestu-a casu ministerulu pote autorisa pre comitele supremu (judele regescu supremu, etc.) de a dispune nemidiulocitu preste toti amplotiati si organele municipiulu, de cari are necesitate la esecutarea ordinatiunei neesecutate.

In acestu casu amplotiati si organele sunt obligate a implini fara amenare si neconditionatu ordinatiunile comitelui supremu (judelui regescu supremu, etc.) relative la esecutare, si pentru acésta nu se potu trage la responsabilitate de municipiu.

§ 55. In casurile §-lui 54 comitele supremu (judele reg. supremu, etc.) pote trage in actiune fiscale pre amplotiatulu si organulu neascultatoriu, a-lu suspenda de la oficiu séu a-lu destitua si in locu-i a substitua pre altulu.

Amplotiati si organele estu-modu substituate remanu in posturile loru pana la restauratiunea de amplotiati generale urmatoaria si in respectulu drepturiloru si obligamenteloru sunt pre deplinu egali cu cei-alalti amplotiati.

§ 56. Poterea exceptionala a comitelui supremu inceta de odata cu esecutarea ordinatiunei guverniali.

Municipiulu, daca afla de vatematória procedur'a guvernului, pote cercá remediulu la camer'a deputatiloru.

§ 57. Amplotiati centrali ai comitatului, scaunulu districtului sunt: vice-comite, notariulu, procurorulu, presiedintele si asesorulu orfanale, cassariulu, fisiculu generale, ingiberiulu generale, archivariulu, esactorulu generale, tutorulu publicu, veterinariulu.

Amplotiati esteri sunt: siefulu de cercu (szolgabiró, subprefectu), primariu cetatiloru proviedute cu magistratu regulatu, si amesuratu relatiuniloru locali mediculu cercuale, ingineriulu cercuale, esactorulu cercuale, tutorulu publicu cercuale.

Amplotiati d'in centru sunt obligati a avé locuinti'a la resiedinti'a municipiulu, ér' amplotiati esteri in cerculu (despartimentulu) respectivu.

§ 58. Vice-comite e primulu amplotiatu alu comitatului, scaunulu si districtului; cá atare:

a) conduce administratiunea publica in numele municipiulu, dispune in tote cauzele, cari nu sunt inviate la cerculu de activitate alu adunarei generali séu alu organeloru singuratece;

b) esecuta conclusiunile adunarei generali;

c) primesc ordinatiunile guverniali, scrisorile, raporturile indreptate cátra universitatea municipiulu;

d) esecuta ordinatiunile guvernului.

Inse daca afla cá ore-care-va ordinatiune e contr'a legi, séu cá intre relatiunile locali e daunosa séu chian neesecutabile: atunci raportéza despre acésta in 24 oru comitelui supremu (§-lu 53 punctulu e) si in absentu acestui-a reprezentéza (felir) la ministrulu respectivu.

Daca ministrulu in contr'a acestei reprezentatiuni si-ar astiene ordinatiunea si mai departe, si vice-comite si dupa scriptulu ministeriale nu s'ar sentit obligatu la esecutarea ordinatiunei: face reportu la comitele supremu numai decatu, si la ordinulu acelu-a, séu daca e absinte, in numele lui conchiamu numai decatu o adunare generale extraordinaria celu mai multu pre terminu de 10 dle, si asterne ordinatiunea adunarei generali, care este obligata a o lua la desbatere lan amenare;

e) esecutéza acele ordinatiuni ale guvernului, cá dupa §-lu 16 sunt a se esecuta fara amenare si neconditionatu, si despre procederea sa raportéza celei mai de aproape adunari general;

f) sustina documentele, corespondintie si raportulu date in numele municipiulu;

g) veghieza, cá representatiunea indreptata in contr'a ordinatiunei guverniali se sustina in 3 dle (§ 16);

h) e custodele sigilului municipiulu;

i) asemnéza d'in cass'a domestica între marginile preliminarului speseloru;

k) dispune de amplotiati si personalele ajutororiu de manipuliune ai municipiulu, si daca unulu séu altulu nu procede cu puntualitate intru impliirea detorintiei sale oficiali séu in ore care-va insarcinare oficiale: insarcineza cu implinirea agendeloru pre altu amplotiatu ordinariu séu onorariu, si acelu-a i asemnéza diurne d'in cass'a domestica pre salariulu amplotiatului negriginte;

l) face dispusetiuni in cause de incortelarea militariloru;

m) ordina intrebuintiarea braciului armatu (Brachium), pune si destitue pre gendarmi (panduri), asemenea aplica, cu privire distincta la ostasii si militii estii d'in servitiu, pre sberitorii municipali, — cari, daca si-implinescu detorintie cu credintia, remanu aplicati pre vietia;

n) revele in tota lun'a celu pucinu odata casselu municipiulu cu intrevinerea esactorului si a procurorului municipale;

o) face raportu esactu adunarei generali si comitelui supremu despre dispusetiunile sale si despre starea municipiulu;

p) dispune despre prelucrarea obiecteloru adunarei generali prin comitetulu permanente, si despre instruarea perfecta a acteloru singuratece;

q) indeplinesce tote acele afaceri, cari prin un'a sa alta lege sunt incredintiate vice-comitelui.

Singuratecii potu recurá in contr'a conclusiuniloru ingreunatorie ale vice-comitelui la ministrulu de interne.

§ 59. Notarii duc protocoalele adunarei generali, ale comitetului permanente si verificatiunile si ale comisiuniloru de specialitate si delegatiuniloru provisorie.

Ei concipiéza conclusiunile, representatiunile, raporturile, corespondintie provenitorie dela adunarea generala si dela vice-comite.

Elu prelucra documentele dande in numele municipiulu si referéza obiectele de desbatere in adunarea generala.

Daca vice-comite e morbosu séu absinte, séu postulu de vice-comite e vacante: notariulu generalu implinesce agendele vice-comitelui.

§ 60. Procurorulu municipale e membrulu scaunulu orfanale si jurisconsultulu municipiulu. In acele cause, in cari punctulu de vedere alu dreptulu e decidiatoriu, inainte de a aduce decisiune totu-de-un'a e de a se ascultá parerea lui.

Elu e veghietoriulu legiloru, alu dreptulu consvetudinariu in vigore, alu statuteloru municipali in sfera guvernarei de sine si in adunările generali. Elu representéza municipiulu in afacerile sale private.

Elu urdiesce actiunile de violarea sesiunii si propun cuantulu mulctei mesurande.

Elu efiptue actiunea fiscale ordinata in contr'a amplotiatiloru (§ 77).

§ 61. Siefulu de cercu (szolgabiró = subprefectu) e primulu amplotiatu alu cercului (despartimentulu).

Elu duce inspectiunea preste comunele supuse lui, si essercéza acele drepturi si detorintie, cari legea si statutele le invieza la elu.

Instructiunile — incatu legea exceptionalmente nu dispune altmintrea — si-le ié dela vice-comite si pre celei vice-comitelui, si stá in atingere nemidiulocita cu acelu-a.

Elu are sigilu separatu, cu emblem'a municipiulu si cu inscriptiunea ce contine numele cercului (despartimentulu).

Spre prevederea punctuale a agendeloru sale elu tiene unu cancelistu pre spesele municipiulu, de care elu dispune liberu pre responsabilitatea sa propria. Singuratecii potu recurá in contr'a decisiuniloru ingreunatorie, aduse de sine statoriu prin siefulu cercuale in sfera sa de activitate, deliniata prin lege si statute — la vice-comite si de acolo la ministrulu de interne.

§ 62. Cercul de activitate alu acelu-alalti amplotiati si oficiali, precum si statulu si organizatiunea personalului ajutoriu si de manipulariune se fipseza de insu-si comitatulu, scaunulu, districtulu prin unu statutu incuveniandu de ministrulu interneloru.

Numirile traditionali ale amplotiiloru singurateci potu remane si mai departe.

§ 63. Primulu amplotiatu alu cetatiloru investite cu dreptu municipale e primariulu cetatii;

Cá atare
a) elu e presiedintele magistratului,
b) dispune in acele cause, cari in sensulu legei si alu statutoru se tienu de sfera activitatii primariului,
c) primesce ordinatiunile guverniali, scrisorile, raporturile, cererile adresate cátra cetate,

d) esscut za ordinatiunile guvernului cu acele drepturi obligamente, cari sunt transpuse vice-comitelui in §-lu 58 punctulu d), e), k) alu acestei legi,

e) subscrie documintele, corespondintiele, reprezentatiunile date in numele cetatii,

f) elu e custodele sigilului cetatii,
g) face raportu esactu adunarii generali si comitetului supremu despre dispusitiunile sale si despre starea cetatii,

h) aplica cu respectu destinsu la ostasii si militiele cetati d'in servitiu pre sierbitorii cetatii, cari, daca si-implinescu oficiulu cu credintia, remanu aplicati pre vietia.

Singuratecii potu recura in contra decisiuniloru ingreunatorie ale primariului la adunarea generale, si de acolo la ministrulu de interne.

§ 64. Altmintrea organizatiunea cetatiloru investite cu dreptu municipale, prin care ele dorescu a-si prevedea afacerile interne si a essercé guvernarea de sine a cetatii, si in urmare acestei-a sfera de activitate, relativa la guvernarea de sine a magistratului, a amplotiiloru singurateci, intre acesti-a si ceea a capitanului de politia, organizatiunea sectiuniloru de specialitate, statulu si salariulu corpului de amplotiati, alu personalului ajutoriu, manipulatoriu, politiale si de sierbitori, precum si modulu recursului in contra decisiuniloru aduse de amplotiati singurateci in sfera guvernarii de sine — amesuratu relatiuniloru locali si intre marginile legei presente se fipseza de ele inse-si prin unu statutu incuveniandu de ministrulu interneloru (§ 91).

(Finea va urma.)

Raportulu anuale a Soc. bes. lit. a teologiloru romani d'in Seminarulu gr. cat. centr. dela S. Barbar'a.

Societatea nostra si-a inceputu activitatea sa pentru anu scol. 1870/71. in 8. nov. sub conducerea zelosa a D. G. Gregoriu Silas, vice-rectore actuale alu Sem. gr. cat. la S. Barbar'a, si anume:

In siedinti'a prima, dupa salutarile reciproce si dupa inregistrarea a 4. membri noi in personele Dloru: Georgiu Pasc'a, Stefanu Cresineacu, Alesandru Popu Siandru si Ladislau Sabo, — oficialii soc. alesi conformu §. 16. d'in legea inca cu finea an. scol. 1869/70, d'in motive grave permise d'in partea Soc. cá suficiente si-depusera mandatele, procedindu la alegere noua, totu in tenorea amintitului §, recesra cu majoritate absoluta: Alesandru Mic'a pres., Antoniu Covaciu secr., Ioanu Borosiu cas., Vasiliu Porde bibl.

Casa societatii: La inceputulu an. s'au aflatu in casa nr. 53 fl. v. a. in obligatiuni, si 100 fl. v. a. bani gat'a, la cari s'au adausu banii lunari ai membriloru ordinari si s'au de 2 fl. v. a. de la uniculu membru benef. d. Dr. Gr. Silas, — d'in cari, dupa-ce s'a subtrasu suma pentru procurarea cartiloru si diariiloru si dupa-ce s'au acceptata erogatiunile soc., au remasu 72 fl. v. a. bani gat'a.

Biblioteca: In anulu acest'a s'a immultitu cu mai multe opuri parte procurate pre spesele soc., parte insee grate prin generositatea a mai multoru dni, caroru a li adausu tributulu profundei nostre multumiri, — si in specie: D. I. M. Moldovanu pentru tramitarea gratuita a opuriloru: „Fundatiunea fericitului A. St. Siulutu” si „Actele conferintei dela Alba-Iulia”; M. O. D. Ioanu Papiu pentru opulu: „Vieci'a cupa morte” si „cartea s. Chrisostomu”; d. Hier. Berdu asc. la facult. fil. os. in Vien'a pentru foia: „Transilvania” d'in a. 1869—70 si stimatelor redactiuniloru, cari a binevoitu a le gratifica cáte cu unu esemplariu! (soc. a mai pnumerat diariile: „Gaz. Transil.”; „Famili'a”; „Gur. S. a.”; „Reform.”)

In virtutea §. 3. lit. β d'in statute, membrii avendu in ochi scopulu soc. de a-si desvoltá facultatile spirituale si de a se deprinde in limb'a materna dupa pracs'a antica, si in anulu acest'a s'a prelesu in fia-care siedintia cáte-unu operatu corespondentioru si anume: d. Abelu Bociatu: „Patriotismulu”; Al. Mica: „Scolele populare”; Georgiu Pasc'a: „Preotulu cá rege, jude si parente sufletescu”; C. C. Groze: „Impresiunea unei caletorie inainte de 48 a starea romaniloru de atunci”; Antoniu Covaciu: „Unu episod d'in seculu abie trecut si presentele”; Ioanu Borosiu: „Scientia si folosele ei”; Petru Uilacanu: „Dorint'a dupa Schiller si „viersulu meu” — proesie — Stefanu Cresineacu: „Influientia moralei crestine asupra desvoltarei

poporeloru”; Ales. Popu Siandru: „Trinitatea romana: concordia, dreptatea, cultura generale”; Ladislau Sabo: „Poterea rugatiunei”.

In siedinti'a a VI. si ultima dela 4. iuniu, se facu alegere noua pentru anulu venitoriu — si recesra: Ant. Covaciu pres.; Petru Uilacanu secr.; Ladislau Sabo cas.; Stefanu Cresineacu bibl.

Profitamu de acasta ocaziune spre a aduce la cunoscentia publica starea, in carea se afla afacerea anuntatei tipariri a tomului II d'in Explicarea Catechismului de Deharbe.

Opulu stá demultu gata in manusriptu.

Pentru tiparirea lui Soc. de o parte pre calea diurnalistica a fostu deschisu prenumeratiune, de alta parte a fostu recursu la maritele Ordinariate respective. Ci d'in funtea prima ni-a venit ajutoriu forte neinsemnatu, éra de la mar. Ordinariate numai dela doue furemu fericiti a capeta respunsu favoritoriu acum cátra finea anului scolastecu.

Dreptu cá Soc., atara de ace'a inca ar' avé sume frumosie restante in cáte-va locuri pentru vinderea opusioru de mai inainte, dara incasarea lor merge de totu anevoia; anume pre unu domnu d'in Oradea-Mare, la carele Soc. de vre-o trei-patru ani indiesertu urgitéza in totu modulu posibile tramitarea unei sume forte insemnate, va fi silita cu parere de reu a-lu areta cáta mai curundu publiculu.

D'in cauzele instrate tiparirea nu s'a potutu si nu se mai pote efectui in acestu anu scolastecu.

OO. DD. prenumeranti se fia inse liniseciti, cá in Oct. a. c. membrii Soc. readunandu-se séu se voru apuca numai decatu de tiparitu, — deca banii incursi pana atunci voru acoperi spesele recerute; séu la d'in contra — ce nu credemu si nu dorimu — banii se voru inapoia cu acuratetia.

Depinde dara numai de la incuragiarea on. publicu, cá si in venitoriu se depunemu regulatu prin modestele nostre lucrari obolulu amorei nostre pre altariulu besericei, natiunei si patriei!

Vien'a, in 21. iuniu, 1871.

Alesandru Mica,
presiedinte.
Antoniu Covaciu,
secretariu.

Societatea Transilvani'a.

Regulamentu de concursu la trei stipendie.

Art. I. Societatea Transilvani'a creéza trei stipendie de cáte 150—200 galbeni pre anu, cu incepere de la Octombrie 1871, pentru studie la un'a d'in Universitatile d'in Francia, Itali'a séu Belgi'a.

Art. II. Potu concurge la aceste stipendie junii romani de preste Carpati, fia d'in Transilvani'a séu Bucocovin'a, fia d'in tienutul Satu Mare ori Maramuresiului, alu Urbei-Mari séu alu Aradului, fia d'in Banatu, cari au terminatu celu putienu clasele gimnasiale si au facutu esamenulu de maturitate.

Art. III. Concurantii se voru adressa mai antaiu la un'a d'in cele trei societati literarie de preste Carpati, d'in Sabiu, Aradu si Cernautiu, cu petitiune, pre langa care voru alatura testimoniu de maturitate, actu de botezu, testimoniu de paupertate si certificatu medicale. Ei voru areta totu-una-data in petitiune specialitatea la care au mai multa aplecare.

Art. IV. Comitatele respective ale Societatiloru literarie romane de preste Carpati voru binevoi a inainta comitatului societatii Transilvani'a d'in Bucuresci numele, impreuna cu actele relative, ale acelu concurenti, pre cari i voru gasi mai demni de a obtiene stipendiile Societatii Transilvani'a, bine-voindu a face tote observatiunile si lamuririle necesarie in privinti'a fia-cariu-a d'in cei recomandati.

Art. V. Comitatulu Societatii Transilvani'a va designa pre stipendisti d'intre cei recomandati.

Alegerea obiectului studiiloru, precum si a institutului unde au a se face studiile, apartiene comitatului societatii. Unulu d'in stipendisti se va tramite pentru montanistica, alu duoilea la scola de punti si siosele, é' alu treilea pentru una alta sciintia esacta.

Art. VI. Liberi sunt concurantii a se adressa si de a dreptulu cátra comitatulu Societatii Transilvani'a in Bucuresci, si comitatulu va poté designa si d'in acesti-a intru cátu natiunalitatea si meritulu lor n'aru fi supuse nici unei indouiele.

Art. VII. Cei designati de cátra comitatulu Societatii Transilvani'a voru dá in scrisu cá au luat actu de dorinti'a societatii, espresa in art. 4 d'in statute.

Art. VIII. Ei voru fi detori a tramite regulatu la comitatu certificate de studie in tota form'a, cari, daca n'aru respunde acceptarii, stipendiulu li s'ar' poté retrage.

Conventiunea inchiataa intre Roman'asi Ostrunguri'a in privinti'a legarei prin trei puncte a linieloru ferate romanesci cu cele ostrunguresci.

Guvernulu Majestatii Sale Imperatorelui Austriei, Rege alu Boemiei, etc. si Rege Apostolicu alu Ungariei, si guver-

nulu Inaltimii Sale principelui Domnitoru alu Principatelor-Unité, de una potruva animati de dorinti'a de a procura supusiloru loru respectivi doue inlesniri de comunicatiune, si de a regula relatiunile ambeloru State limitrofe, au otaritu de a inchiataa una conventiune pentru junctiunea caliloru loru ferate, si au numitu pentru acestu efectu de plenipotentiari ai loru. Adeca Majestatea Sa Imperiale si Regale Apostolica, pre d. Baronu Nicolae de Pottenburg, consilieru de Legatiune, agentu diplomaticu si consulu generale, commandore alu ordinului coronei de feru, cavaleru alu ordinului Leopoldu, etc. si Inaltimea sa Principele Domnitoru alu Principatelor-Unité, pre d. George Costa-Foru, ministrulu seu secretaru de Statu la departamentulu afaceriloru straine.

Cari, dupa ce si-au comunicatu deplinele loru poteri, gasite in buna si regulata forma, au conveniu asupra articuliloru urmatori:

Art. 1. Concedendu-se una cale ferata pre teritoriulu ungaru pana la Brasiovu, a carui-a constructiune inaintéza rapede, una a dou'a cale ferata in directiunea strimtoarei Vulcanu, fiindu aproape terminata, si una a trei-a linia trebuindu se fia facuta pana la Orsiova.

Pre de alta parte, pre teritoriulu Principatelor-Unité, conducundu-se asemenea unu drumu de feru de la Galati prin Bucuresci, pana aproape de Orsiova, si acasta linia fiindu degia in cursu de esecutiune, inaltele parti contractante declara a permite junctiunea acestoru linie sub conditiunile urmatorie:

Art. 2. Fara prejuditiu de alte junctiuni de drumu de feru, care ar' fi pote mai tardiu in interessulu comunu, s'a convenitu prin acasta conventiune cá se va stabili mai antaiu si in acelu-a-si timpu, trei linie de junctiune, adeca:

Un'a in directiunea Timisorei prin Orsiova la Turnu-Severinu. A dou'a de la Petrosiani prin Strimtoarea Vulcani la Filiasi.

Si a trei-a, si cea dupa urma de la Brasiovu séu altu punctu propriu alu drumului de feru Estu-Ungaru la Galati.

Art. 3. In privinti'a junctiunii mentionata mai antaiu in art. 2, guvernulu imperiale si regale va lua mesurile necesarie pentru esecutiunea unui drumu de feru de la Timisior'a prin Lugosiu-Caransebesiu, si altulu la Orsiova pana la frontiera, cá junctiune cu lini'a principale concessa degia de la Turnu-Severinu la Bucuresci.

Art. 4. In privinti'a junctiunii mentionata in aliniatulu 2, de sub art. 2, guvernulu princiaru va lua mesurile necesarie pentru constructiunea unui drumu de feru de la Filiasi prin Gorjiu, defileulu Vulcani, cá junctiune cu lini'a Petrosiani degia facuta, si care va fi continuata prin ingrijirile guvernului imperiale pana la frontiera.

Art. 5. In ceea ce privese junctiunea mentionata in alu 3 aliniatu, de sub art. 2, indatu dupa inchiatarea definitiva a acestei conventiuni, o comisiune de experti compusa de delegati ai ambeloru guverne contractanti, se va tramite la faci'a locului, care, dupa ce va face studiile prealabili a supra directiunii ce trebe a se dá acestei cali ferate, prin defileulu Oituz, va emite opiniunea sa in termen de siése lune, si mai curundu de se va poté, a supra cestiunii de a se scia care d'in aceste doue trecatorie va responde mai bine interesselor ambeloru tiere.

Indatu ce ambele guverne voru fi de accordu a supra punctului celui mai propriu pentru trecere, elu se obliga a face a se esecuta in termenulu ce se va fisá, printr'unu protocolu speciale, lini'a ferata care va trebui se unéca directu, si prin calea cea mi scurta, acestu punctu alu trecatoriei pre de una parte cu drumulu de feru Ungaru-de-Estu, éra pre de alt'a cu lini'a Romana degia concessa si in constructiune, mergendu la Galati.

Art. 6. Guvernulu Imperiale si Regale se indetoreza a incepe constructiunea liniei de la Timisior'a prin Lugosiu si Caransebesiu pana la frontiera, intre Alt-Orsova si Vericiova, apoi conformu art. 4, lini'a de la Petrosiani pana la frontiera, prin defileulu Vulcani si conform art. 5, lini'a ce este inca de fisatu, mergendu de la dramulu de feru de Estu-Ungaru la frontiera in termenulu ce se va fisá in urma prin unu protocolu speciale, care va servi de anexa la acasta conventiune.

Din parte-i, guvernulu Princiaru se obliga a incepe a termina si a dá circulatiunii in termenle ce se voru fisá in disulu protocolu, calea ferata mergendu de la Turnu-Severinu la frontiera Ungara, pentru a se uni cu drumulu de feru Timisior'a-Orsiova; apoi conformu art. 4, lini'a de la Filiasi la defileulu Vulcanu si conform art. 5, lini'a inca de fisatu de la Galati la drumulu de feru Ungaru-de-Estu.

Art. 7. Cátu pentru modulu de constructiune si de esploatare atatu de Statu cátu si de o compania, ambele guverne si-reserva libertatea intréga pentru otarirea lor, dar' voru fisá intr'unu comunu accordu termenulu pentru ispravirea lucrariiloru prin contracte de constructiune séu acte de concessiune.

Art. 8. Cá statiiu comune de frontiera si statiiu internationale pre fia-care d'in ambele linie de junctiune, se voru desemna acelea cari sunt mai apropiate de frontiera ambeloru tiere.

Deplinea suveranitate si dreptulu de justitia si de politia in aceste gare comune, numai pentru comunicatiunile si operatiunile vamali, si pre partile de linie cuprinse intre aceste gare si frontiera, va remane exclusivu rezervata ace-

lei-a d'in părțile contractanți, pre teritoriulu carei-a se găsese situata gar'a frontiera, cu tote astea guvernulu vecinu va avé facultatea:

1. De a face inchețe contr'a aceluora-d'in supusii sei proprii, cari aru fi impiegati in dis'a gara si pre d'f's'a parte de linia, pentru ori-ce crima séu delictu aru fi comis vis-à-vis de tier'a lor.

2. In ce'a ce privesce justit'ia civile, facultatea:

a) De a regulá successiunile acestoru funcționari séu impiegati.

b) De a daclará in stare de falimentu averea disiloru funcționari séu impiegati, si de a procede la licuidarea eventuale.

Totu-si justit'ia tierai pastréza dreptulu seu de a daclará specialmente in stare de falimentu bunurile cari s'ar gasi pre teritoriulu seu.

Guvernele contractanți voru dá reciprocu in tote casurile asistent'ia necesaria si legale autoritatilor respective.

Cátu pentru esplotarea gareloru comune cu anesele lor, si catu pentru indemnitatele particulare de platitu proprietarilor sub acestu titlu, administratiunile drumurilor de feru, de una parte si de alt'a, voru incheia una conventiune speciale, care se va supune consentiementului guvernului respectivu.

Art. 9. Drumurile de feru de executatu trebuie sé fia construite si esplotate, pentru atatu catu se cere de interesulu comunu, dupa regule uniforme, anume:

1. Railurile voru avé in conformitate cu calile ferate contigue, unu intervalu de 4 pitiore 8 1/2 ponceu, (mes. anglesa).

2. Locomotivele si vagónele se voru face catu se va poté mai uniforme, si in ori-ce casu, asié cá sé pota circula fára nici-una difficultate pre totu percursulu acestoru drumuri de feru.

3. Tamponale locomotiveloru si vagóneloru voru fi astu-felu stabilite, in catu sé fia concordarea cu dimensiunile adoptate pre drumurile de feru in esplotare in ambele tiere.

4. Pre ambele teritorie se va intrebuintia norme de signalemente, cari in principiu voru fi uniforme pre ambele linie.

5. Pre totu percursulu acestoru drumuri de feru, nu se va face differentia intre supusii ambeloru State, in privint'ia modului si preturilor de transportu si timpului de espediare.

6. Voiagiorii si marfele trecundu d'in unulu d'in cele doue State in celu-l-altu, nu se voru tratá pre teritoriulu Statului in care ei intra mai pucinu favorabile de catu voiagiorii si marfele cari circula in teriorulu fia-carui-a d'in ambele tiere.

7. Afara de acést'a, ambele guverne si-reserva libertatea întrega pentru scaderea tarifului in vigore pre teritoriale lor, si se obliga a face sé se respecteze acést'a libertate in chipulu celu mai formale vis-à-vis de unu tiers, si anume vis-à-vis de concessionari.

8. Fiindu cá cele trei cali mentiuante la art 2, au de scopu a stabili una comunicatiune directa numai între Austro-Ungari'a si Principatele-Unite, dara inca una asemenea comunicatiune cu tota Europ'a, ambele guverne fisandu intr'unu comunu accordu serviciulu trenurilor, voru ingrigi cá trenurile de voiagiori si de marfe cari facu serviciulu pre aceste linie, pentru comunicarea transitului, sé primesca pre catu se pote una correspondentia directa si comoda cu trenurile drumurilor de feru Austro-Ungare, cari sosescu la Timisor'a precum si la statiunile aferente celorlalte doue drumuri de feru Petrosiani si Brasiovu, si totu asemenea cu trenurile cari pléca de la aceste statiuni.

Cátu pentru numerulu trenurilor de voiagiori, este espresu stipulatu cá va fi unu trenu celu pucinu pre di, mergundu in fie-care directiune pentru transportulu postei si passengerilor, care va trebui sé aiba una vitesa de 4 leghe si diumetate pre ora minimum, impreuna cu haltele, correspondendu pre catu se va poté cu pornirile si sossirile linieloru de continuare.

Art. 10. Pentru exercitarea dreptului teritoriale si de supraveghiare, ambele guverne voru stabili commissari permanenti insarcinati de a le representá in raporturile lor cu administratiunea drumului de feru, in tote casurile cari nu depindu directu de puterea judiciara séu acea a politiei.

Acesti commissari, insarcinati fia-care cu supraveghierea linieloru respective, voru poté correspunde directu între d'insii pentru tote cestiunile relative la esplotarea drumurilor de feru séu la interesele comericiului.

Art. 11. Ambele parti contractanți si-promitu reciprocu de a nu accordá cu sciintia nici functiune, nici lucru in posturile create in urm'a acestei conventiuni, unoru individi cari aru fi fostu condamnati in regula pentru crime ordinare séu delicta, pentru contrabanda séu contraventiune grava, la reglementele asupr'a accisului.

In ceea ce privesce serviciulu si disciplin'a, funcționarii si impiegatii unui-a d'in Statele contractanți statiunandu, in virtutea acestei conventiuni, pre teritoriulu celui-l-altu, depindu exclusiv de guvernulu care i-a numitu.

Art. 12. Pentru a inlesni catu este posibil comunicatiunea internatiunale, ramele stabilite la frontierele ambeloru guverne contractanți, voru fi alaturi (juxtaposées) cu statiunea intermediara (care se va fisá), si va procede acolo, fia-care

in ceea ce o privesce, la operatiunile vamali relative la importatiune si transitu.

Ele voru fi de una parte si de alt'a capuite cu puterile necesarie correspondetorie trebuintieloru unei proceduce expeditiv.

Art. 13. In ceea ce privesce detaiulu formalitatilor de concertatu in privint'ia revisurii vamale si expeditiunii bagagiilor de passageri si a marfeloru importate si esportate, ambele guverne si-dau mutualu asigurarea cá liniile drumurilor de feru in cestiune nu voru fi mai pucinu favorabile tratate de catu veri-cari alte cai ferate mergundu in strainetate, si cá voru admite totu-o-data in interesulu comericiului veri-ce inlesnire si veri-ce simplificare compatibile cu legile in vigore in Statele lor respective.

Art. 14. Administratiunile posteloru si telegrafeloru ambeloru State, se voru intielege in urma in privint'ia regulamentului de stabilitu pentru serviciulu respectivu pre liniile drumurilor de feru in cestiune.

Este convenitu inse de acum, cá institutiunile postali si telegrafice voru fi puse in armonia cu trebuintele unei conventiuni regulate.

Art. 15. Ambele guverne se obliga pre catu timpu o va permite siguritatea Statului, a inlesni in interesulu comunu alu comunicatiunii si pre catu se va poté exercitiulu politiei pasporteloru.

Art. 16. Acést'a conventiune va intrá in vigore in di'a deschiderii liniei si schimbulu ratificatiunilor se va face la Bucuresci, indata dupa aprobarea acestei conventiuni de corpurile legiuitorie respective.

Pentru care ambii plenipotentiaru au semnatu d'f's'a conventiune, apunendu-i sigiliulu armeloru lor.

Facutu in induoitu exemplaru la Bucuresci, la 30. Martiu si 11. Apriliu 1871.

(L. S.) (Semnatu) Pottenburg.
(Semnatu) G. Costa-Foru.

PROTOCOLU.

In momentul de a procede la semnarea conventiunii relative la junctiunea linieloru ferate Austro-Ungare cu liniile Romane, conventiune incheiaata asta-di, sub-semnatulu ministru alu afacerilor Straine, plenipotentiaru alu guvernului princiaru, face tote rezervele sale in ceea ce privesce termenii intrin'sa intrebuintati pentru desemnarea tierai, a carei-a denumire consacrata de constitutiune este acea de Roman'a.

Plenipotentiarulu guvernului Majestatii Sale Imperiale si Regale Apostolice declara a lua actu de acést'a declaratiune.

Acestu protocolu a fostu semnatu in induoitu exemplaru si va fi anesatu la conventiunea precitata, la 30. Martiu si 11. Apriliu 1871.

(L. S.) (Semnatu) Pottenburg.
(Semnatu) G. Costa-Foru.

Noi, ministru secretaru de Statu la departamentulu afacerilor Straine, certificámu conformitateza acestei traductiunii cu originalulu in limb'a franceza.

(L. S.) G. Costa-Foru.
Bucuresci, in 28. maiu, 1871.

VARIETATI.

* (Frogatiunile de resbelu ale Angliei computate dela anulu 1688 incóce.) Dupa calcululu dui G. E. Lewis, resbelele Angliei de la anulu 1688 incóce au consumatu una suma de 1.229,384, 135 pundi sterlingi (preste optu miliarde talleri, séu mai bine de 16 miliarde florini). Acést'a suma gigantica se impartiese in modulu urmatoriu: Resbelulu d'in Irlanda d'in preuna cu celu d'in Francia (de la an. 1688—1697) au constatu pre Angli'a 32,643,764 pnd. sterlingi; resbelulu ispaniolu de succesiune (d'in an. 1702—1713) 50,684,958 pnd. sterl.; resbelulu cu Spania (1739—1748) 43,655,192; resbelulu de siepte ani (1756—1763) 82,623,738; resbelulu americanu de libertate: 97,599,496; resbelulu portatu doue-diece de ani contr'a agresiunilor francesilor: 831, 446, 449; insurrectiunea d'in Canad'a si resbelulu d'in Chin'a (1838—1843) 4,297,072; expeditiunea rusesca: 69, 277,694; alu duoile resbelu in Chin'a (1857—1861) 4, 640,693; expeditiunea contr'a Persiei (1856—1857) 900,000; resbelulu d'in Neu-Seeland: 764,029 si expeditiunea contr'a Abissinie: 8,600,000 pnd. sterlingi.

* (Totu omulu trage jaru la ol'a s'a.) Unu invetiatoriu bavaresu, vediendu, cá toti d'in tote partile sustien si afirma, cá invetiatoriu germanu a fostu adeveratulu auctoru alu victoriilor germane, facu propunerea, cá d'in spesele de desdaunare (5 miliarde) sé se imbunetatesca salariile invetiatorilor.

Insciintiare.

Cu finea lui aprilie a. c. am fostu deschisu invitare de prenumeratiune la foi'a besericésca-scolastica literaria „Preutulu mirénu“, pronitiendu fiitoriloru prenumeranti, cá numerulu primu va aparé cu 1. iuliu a. c.; asta implinire a promisiunii in invitarea alaturata la programu am fostu conditionatu-o de la numerulu prenumerantiloru, crediendu, cá lips'a imperativa a unei foi besericésca e cu multu mai sentita, de catu sé nu se implinesca conditiunea;

vediendu inse cá numerulu prenumerantiloru incursi pam acum'a de o parte, abié ar' poté suportá diumetate spesele unei atari foi, pre cum am fostu proiectatu-o, éra de alt'a pre langa depunerea cautiunii d'in partea unui voitoriu de bine alu meu si pre langa neinsemnatulu tributulu alu poteriloru mele spirituali, — ne fiindu in stare a poté suplini si deficitulu speseloru tiparirii, — prolungescuterminulu prenumeratiunii — inca pre unu trei-luniu — pana la 1. octomvrea. c. sperandu cá celu pucinu pre atunci voru fi asigurate spesele tiparirii.

Nu me descuragéza acestu incidentu, de-ora-ce recunoscu cá terminulu prenumeratiunii se vede a fi fostu mai scurtu, de catu sé se pota aduná prenumeranti, éra inchețe pentru neinsemnat'a persona a fiitorului redactoru, credu cá onoratu publicu va sci prea bine, cum-cá insemnetata foi nu depinde intru atát'a de la redactoru, catu de la publiculu concurentu cu puterile spirituali.

In sperare, cá celu pucinu la alu duoile terminu voit poté implini ceea ce mi-am propusu — rogandu de pacientu pre bunii mei prenumeranti — cá-ci dauna materiale nu li s'a potutu face neprimindu bani inainte afara de gratulatiunile unoru-a, pentru cari multumindu-li, remanu strinsu pre langa programulu publicatu, afara de stramutarea aci indicata.

Gherl'a, in 20. iuniu, 1871.

Ioanu Papiu,

prentu la instit. corect. transilv.

P. S. Celealalte diurnale romanesci sunt rogata a lua notitia despre acést'a insciintiare.

Sciri electrice.

Vie'n'a, 22. iuniu. Deputatii sloveni presintara contelui Hohenwart unu memorandu despre dorintiele slovenilor.

Vie'n'a, 22. iuniu. Noulu ministru ungurescu de comunicatiune, Ludovicu Tisza, depuse asta-di inainte de media di, in presint'a lui Andrassy si Wenckheim, juramentulu in manile Majestatii Sale. — Se aude, cá autografulu tramisu imperatului Franciscu Iosifu de cátra tiarulu Vilhelmu contine dorint'ia unei conveniri a ambiloru monarci.

Vie'n'a, 22. iuniu. In Versali'a se intemplara, cu ocaziunea unei reviste preste truppe, manifestatiuni demonstrative in favorulu Orleansitiloru. — Dupa reintorcerea d'in Neapolea, regele Italiei va petrece doue diie in Rom'a, in Quirinalu. — Alfonsu Rothschild d'in Parisu dechiará asta-di dui Thiers, cá este gat'a a garantá, pre langa doue percente, intregulu imprumutu francezu.

Vie'n'a, 23. iuniu. Diuariulu „Vaterland“ i se comunica d'in Serbi'a, cá regent'ia de acolo urmaresce planulu secretu, de a face pre principele Milanu sé abdice, spre a aduce pre tronulu unu principe rusescu.

Zagrabia, 22. iuniu. Comunitatile d'in Sichelburg tramisera ministeriului de resbelu, spre innaintare la imperatulu, unu protestu contr'a desmembrării lor de cátra Croati'a.

Bucuresci, 22. iuniu. Camera a primitu legea de imprumutu cu unele modificatiuni necesitare.

Florentia, 22. iuniu. Camera a primitu proiectulu de lege despre organizatiunea armatei cu 139 contra 73 voturi. Regele pleca in 29. i. c. la Rom'a si Neapolea.

Florentia, 22. iuniu. Se dice cá in urm'a unei paralizi generale, starea sanitaria a lui Garibaldi a devenitu forte serioasa.

Roma, 22. iuniu. Regele va sosi aici numai iu 5. séu 6. iuliu, de-ora-ce ministrii abié si-potu termina pana atunci instalarea lor. In data dupa sosirea lui aici, va tiené primulu sea consiliu ministerialu in nou'a capitala.

Parisu, 22. iuniu. Tribunalulu martialu si-va deschide sambeta siedintiele in Versali'a. Ducele de Aumale d'impreura cu fiulu au sosit aici.

Versali'a, 22. iuniu. Adunarea nationale primu, in siedint'ia sa de ieri, proiectulu de lege d'a se dá alsacianiloru pamenturi in Algeri'a.

Versali'a, 21. iuniu. In siedint'ia de ieri, a adunării nationale s'a inceputu desbaterea a supr'a imprumutului. Thiers desfasiura situatiunea financiara a Franciei. Spezele de resbelu se urea cam la 3 miliarde. Banc'a vadá unu imprumutu de 1330 millione. Deficitulu ambeloru bugete de pre an. 1870 si 71 face 1031 de millione. Thiers constateza, cá sarcinele ce resulta d'in nenorocirile Franciei facu 436 de millione, intre cari inse se cuprindu 200 millione pentru amortisatiune. Noile contributiuni propuse voru ajunge pentru situatiunea financiara a Franciei, carea, ce e dreptu, este aspra, dar' nu este funesta.

Propriet., edit. si red. respundiet.: ALES. ROMANI.